

Rakennus- ja ympäristövaliokunta

Rakennus- ja ympäristöympäristövaliokunta
PL 7
04130 Sipoon kunta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
avi.fi/sahkoiset-lomakkeet

Viite Lausuntopyyntö ESAVI/19472/2024

Asia **Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Peab Industri Oy:n ympäristölupahakemuksesta asfalttiasemalle Sipoossa sekä toiminnan aloittamisluvasta**

Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva rakennus- ja ympäristövaliokunta antaa asiassa seuraavan lausunnon:

1. Toiminnan sijainti

Hakemuksen kohteena olevalla kiinteistöllä toimii ennestään Rudus Oy, jolla on yhteinen maa-aines- ja ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen sekä pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottoon ja sijoittamiseen alueelle (Päätös nro 99/2019 (Dnro ESAVI/8548/2017), Vaasan hallinto-oikeuden 9.5.2022 lainvoimainen päätös No22/0023/01).

Peab Industri Oy:n ympäristölupahakemus kohdistuu alueelle, jolla on voimassa Sipoon yleiskaava 2025 ja hankealue on kaavassa osoitettu työpaikka-, teollisuus- ja varastoalueeksi (TP). Kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi ja asemakaavoitus on käynnistetty. Pohjoisessa alue rajoittuu lähes toteutettuun Bastukärren asemakaava-alueeseen, joten suunnitellun sijoituspaikan välittömässä läheisyydessä on teollista toimintaa sekä erilaisia logistiikan yksiköitä.

Hakemuksen mukaan hanke ei vaikeuta asemakaavan laadintaa, vaan toiminta soveltuu alustavan kaavamääräyksen mukaiseksi toiminnoksi alueella. Valiokunta kuitenkin korostaa, että ympäristönsuojelulain (YSL) 16 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti taikka alueella, jolla on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Käytännössä tämä mm. tarkoittaa, että alueen suunnittelussa on huomioitava toiminnan aiheuttamien immissiohaittojen, kuten pölyn, melun ja hajujen, sekä alueella kasvavan raskaan liikenteen määrän rajoittaminen. Kun tämän huomioi, valiokunnan näkemyksen mukaan kyseinen toiminta ei sovellu hakemuksessa esitetyille paikalle.

2. Toiminta-aika

Asfalttitoimituksia on tarkoitus tehdä ympärivuotisesti ja toimintaa on tarkoitus harjoittaa vuorokauden ympäri, myös yöaikaan.

Valiokunta huomauttaa, että toiminta-aikojen ajankohta jää hakemuksessa epäselväksi. Kappaleessa "4.5. Toiminta ajat" lukee, että touko - lokakuun (6 kk) välisenä aikana tuotetaan noin 90 % koko vuoden tuotannosta. Kappaleessa "4.12 Liikenne lukee, että "huhtikuusta-marraskuuhun (8kk) koko kauden tuotannosta tehdään noin 90 %. Valiokunta muistuttaa, että lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista pitää olla tiedossa (Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta, YSA (2014/713) 3.1,4 §).

Lisäksi valiokunnan mielestä suunniteltu, vuorokauden ympäri tapahtuva toiminta, on ristiriidassa VHaO:n antamaan päätökseen, joka rajoitti samalla kiinteistöllä toimivan Rudus Oy:n maa- aines- ja ympäristöluvan mukaisia toiminta-aikoja asutuksen läheisyyden takia. VHaO kiristi päätöksellään melua aiheuttavia toimintojen toiminta-aikoja, kuten murskausta ja porausta, sekä myös viikonloppuisin tapahtuvaa kuormaamista ja kuljetusta siten, että tämä on sallittua ainoastaan erityisistä syistä lauantaisin klo 7.00–18.00 (sanamuoto "Tarvittaessa" tapahtuvaa kuormaaminen ja kuljetus muutettiin muotoon "Erityisistä syistä").

3. Liikenne

Lupahakemuksen mukaan asfalttiasemalla on tarkoitus valmistaa erilaisia asfalttimassoja enintään 500 000 tonnia vuodessa. Lisäksi lupaa haetaan vastaanottaa ja hyödyntää kierrätysasfalttia enintään 300 000 t/a. Näin ollen asfalttiaseman tuotteet sekä kierrätettävän asfaltin tuonti muodostavat 800 000 tonnia kuljetettavaa tavaraa vuodessa.

Ympäristölupahakemuksessa arvioitu liikennemäärä 60 rekka päivittäin kesäaikaan, ei kuitenkaan poikkea avioidusta liikennemäärästä tänä vuonna aikaisemmin käsitellystä suunnittelutarveratkaisusta (valituksenalainen), jossa vuosittainen tuotanto ja kierrätysasfaltin tuonti koostui yhteensä 500 000-600 000 tonnista vuodessa. Tämä huomioden, valiokunta toteaa, että ympäristölupahakemuksessa esitetty päivittäinen liikennemäärä kesällä ei voi pitää paikkansa. Haetun tuotantomäärän perusteella 90 % vuoden tuotannosta vastaa 450 000 tonnia, joka on tarkoitus tuottaa n. 140 vuorokaudessa (6 kuukauden arkipäivät sekä hakemuksessa pyydyt viikonloppu/pyhäpäivät n.15 päivä) tai vastaavasti 182 vuorokaudessa, jos 8 kk lasketaan kesäkuukausiksi. Tämän lisäksi kuljetetaan 150 000 tonnia (6kk) tai 200000 tonnia (8kk) kierrätysasfalttia, jos kierrätettävä asfalttimäärä tuodaan tasaisesti vuoden ympäri. Tällöin tarvittava rekkamäärä kesäkuukausina olisi laskennallisesti noin

214 tai 178 rekka vuorokaudessa, jos kuljetettava määrä on noin 20 tonnia / rekka.

Valiokunta katsoo, että huomioiden liikenteen osalta VHaO päätöstä, edellytyksiä myöntää haettua ympäristölupaa ei ole. Naapureille aiheutetun kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi, VHaO katsoi päätöksessään tarpeelliseksi rajoittaa Rudus Oy:lle myönnettyä yhteislupaa kyseiselle kiinteistölle ja sijoituspaikalle, johon Peab nyt hakee ympäristölupaa. VHaO kielsi päätöksessään 100 000 t/a betoni- ja tiilijätteen kuljettamisen ja käsittelyn, koska betoni- ja tiilijätteen murskaus ja murskaukseen käytettävä toiminta-aika sekä betoni- ja tiilijätteen kuljettaminen toimintapaikalle ja -paikalta-lisäisi kohtuuttomasti alueen melu- ja pölyhaittoja aiheuttaen ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta lähimmälle asutukselle. Koska huomattavasti vähäisemmän määrän liikuttaminen ja käsittely on katsottu aiheuttavan kohtuutonta rasitusta, valiokunta näkee mahdollisena sen, että tonnimäärältään kahdeksan kertaa suurempi toiminta voisi olla aiheuttamatta päästöjä vaikka huomioitaisiinkin eri jakeiden eroavuudet.

4. Melu

Lupahakemuksen ympäristömeluselvityksen tulosten tarkastelussa todetaan, että melupäästötietoihin perustuen voidaan arvioida, että asfalttimassan valmistamisesta tai asfaltin jalostamisesta aiheutuu melua toiminta-alueen ympäristöön hieman vähemmän kuin betonin murskaamisesta.

Valiokunta huomauttaa, että oleellista ei ole verrata asfaltin ja betonin murskauksesta aiheutuvaa melua, vaan osoittaa asfalttitoiminnan olevan päästötön melun suhteen. Haettu asfalttitoiminta olisi toiminnassa samanaikaisesti kalliokiven murskauksen kanssa, maanantaista perjantaihin klo 7.00 –20.00 koko vuoden ympäri, jolloin yhtäaikainen melupäästö ylittäisi alueella sallitun tason, eli suurempi kuin pelkän kiven murskauksesta aiheutuva melu.

Perusteluna valiokunta toteaa, että VHaO rajasi päätöksessään toiminnasta pois 100 000 tonnia/a muualta tuodun betoni- ja tiilijätteen käsittelyn, koska siitä katsottiin aiheutuvan melun ja pölyn muodossa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta lähimmälle asutukselle. Tämän lisäksi VHaO päätöksessä todettiin, että pelkästään Ruduksen toimintaa koskevan meluselvityksen laskentaepävarmuuden takia ei voida varmistua siitä, että toiminnasta aiheutuva melu alittaa ohjearovot kaikissa tilanteissa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, minkä takia myös ympäristönsuojelulain 20 §:ssä varovaisuusperiaate tulee huomioida.

Yllä mainitun lisäksi valiokunta toteaa, että meluselvityksessä ei ole huomioitu todellisia liikennemääriä kesäkuukausina eikä kiviaineskuljetusten kasvaneita ajomatkoja kiinteistöllä.

5. Pöly

Pölyn mallinnuksessa huomioitiin päästölähteinä Peab Industri Oy:n osalta asfalttiasema ja kierrätysasfaltin jalostus murskaamalla. Rudus Oy:n päästölähteinä huomioitiin kallion poraus ja louheen murskaus sekä valmiin kiviaineksen siirtely ja lastaaminen. Kummankaan toimijan osalta ei huomioitu liikenteen päästöjä, jotka arvioitiin kokonaisuuteen verrattuna pieniksi.

Valiokunnan näkemys on, että liikenteen aiheuttamat pölypäästöt on ehdottomasti syytä huomioida, sillä VHaO päätöksen perusteluissa todettiin; "että betoni- ja tiilijätteen kuljettaminen toiminta-alueella (toimintapaikalle ja -paikalta) lisää liikenteen aiheuttamaa melu- ja pölyhaittaa, kuten myös betoni- ja tiilijätteen murskaukseen käytettävä toiminta-aika tekisi." Näillä perusteluilla VHaO katsoi betoni- ja tiilijätteen kuljettamisen aiheuttavan melun ja pölyn muodossa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta lähimmälle asutukselle ja kyseinen toiminta kiellettiin.

Tämän lisäksi valiokunta toteaa mallinnuksessa olevan seuraavia puutteita. Vaikka asfalttiaseman sijoittuminen samalle alueelle kalliokiviainesten ottoalueen ja murskauksen kanssa, vähentää muualta tulevaa raskasta liikennettä alueelle, kyseisellä kiinteistöllä liikenne lisääntyy, eikä sitä ole huomioitu mallinnuksessa.

Tämän lisäksi mallinnuksessa on arvioitu, että asfalttia valmistetaan keskimäärin 9 h vuorokaudessa klo 5–14, vaikka suunniteltu tuotantoaika on melkein tuplasti huomattavasti pidempi jo talvikuukausina (klo 5–22 eli 17h) ja kesällä, jolloin 90 % tuotannosta suoritetaan, jopa vuorokauden ympäri. Mallinnuksessa asfalttia valmistetaan 350 000 tn vuodessa ja hakemuksessa on haettu lupaa 500 000 tn/vuosi. Myös kierrätysasfaltin osalta toiminta-aika sekä määrä eroavat hakemuksesta. Valiokunta muistuttaa, että lupahakemuksessa on oltava tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä myös ilmaan (YSA, 2014/713) 3.1,6 §.

6. Haju

Kuten hakemuksessa on todettu, tunnistettuja toiminnan ilmapäästöjä ovat: haju, hiilidioksidin, typen, rikin, hiilimonoksidin, VOC- ja PAH-yhdisteiden päästöt.

Euroopan kemikaaliviraston (ECHA:n) käsittely ja varastointi ohjeistusten mukaan asfaltti on syytä pitää erilleen ruoista ja juomista ilmapäästöistä johtuen. Valiokunta huomauttaa, että suuri osa yhden suuren päivittäistavaratoimijan tavarosta kulkee viereisen logistiikkakeskuksen kautta ja mahdolliset haju- ja ilmapäästöhaitat on huomioitava. Valiokunta katsoo, että lupaa ei tule myöntää, mikäli lupaharkinnassa immissiohaitat voidaan katsoa olevan tai mahdollisesti olevan kohtuuttomia.

Lisäksi valiokunta huomauttaa, että hajumallinnuksessa käyntiajat eivät ole ympäristölupahakemuksen mukaiset. Hakemuksessa lokakuun käyntiajat poikkeavat mallinnuksesta, jolloin lokakuun ilmoitetut käyntiajat ovat ympärivuorokautiset eikä ajallisesti rajoitetut kuten mallinnuksessa. Valiokunta toteaa, että lupahakemuksessa on oltava riittävät ja oikeat tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä myös ilmaan. (YSA, 713/2014, 3.1,6 §)

Vaikka hakemuksessa todetaan "hajun viihtyvyyshaitalle ei ole Suomen tai EU:n ilmanlaadun lainsäädännössä esitetty ohje- tai raja-arvoja", valiokunta muistuttaa, että ympäristöluvan myöntämisedellytystä arvioitaessa huomioidaan myös immissiohaittana haju (YSL 49.1,5 § sekä naapurussuhteista annetun lain 17.1 §). Valiokunta haluaa myös muistuttaa, että VHaO katsoi tarpeelliseksi rajoittaa Rudus Oy:lle myönnettyä yhteislupaa naapureille aiheutetun kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi. Hakemuksessa todetaan asfalttitoiminnasta aiheutuvan hajupäästön olevan mahdotonta estää kokonaan. Koska jo on rajoitettu alueella olevaa toimintaa naapureille aiheutetun kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi, valiokunta muistuttaa, että jokainen päästö lisää alueen immissiohaittaa.

7. Lähiympäristö/tarkkailu

Keuksuo on tunnistettu paikallisesti arvokkaaksi elinympäristöksi ja hakemuksessa esitetty toiminta sijoittuu alueelle, joka on tärkeä osa suon valuma-aluetta.

Kiviaineksen varastoalue on päällystämätön ja tältä osin vedet imeytyvät maaperään. Hakemuksessa ilmoitetaan, että "päällystämättömiä alueita kastellaan tarvittaessa vedellä ja suolalla tarpeen vaatiessa pölyämisen estämiseksi". Valiokunta muistuttaa, että suolan päätyminen vesistöihin heikentää veden luonnollista kiertoa ja aiheuttaa riskin ekosysteemeille. Mikäli lupa myönnetään valiokunnan kokonaisnäkemyksestä huolimatta, valiokunta toivoo, että tämän asia tiedostetaan ja huomioidaan myös vaikutusten arvioinnissa sekä tarkkailussa.

8. Toiminnan aloittamislupa

Mikäli lupa myönnetään valiokunnan kokonaisnäkemyksestä huolimatta, valiokunta katsoo, että toiminnalle ei tule myöntää aloittamislupaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

9. Lopuksi

Yhteenvetona valiokunta toteaa lopuksi, ettei toiminnanharjoittaja ole hakemuksessaan riittävässä määrin eikä VHaO päätöstä kunnioittaen näyttänyt, että asfalttijätteen murskauksesta, öisin suoritettavasta toiminnasta tai lisääntyvästä raskaasta liikenteestä ei aiheudu yhdessä alueella jo toimivan

Sipoon kunta
Sibbo kommun

Lausunto

Dnro 6 (6)
823/2024

Liite / Bilaga 1 / 97. §
RAKYMP 19.9.2024

Rakennus- ja ympäristövaliokunta

Rudus Oy:n kiven louhinta- ja murskaustoiminnan kanssa kohtuutonta rasisitusta lähiasukkaille ja Keravan virkistyskäytössä olevalle alueelle. Tämä huomioiden valiokunta katsoo, että edellytyksiä myöntää haettua ympäristölupaa ei ole ja toivoo aluehallintoviraston kunnioittavan valiokunnan näkemystä päätöstä tehdessään.